

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste Kamercommissie Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Datum 7 februari 2019

Betreft Position Paper Rondetafel Arbeidsparticipatie van vrouwen

Geachte Kamerleden,

Dank u wel voor de uitnodiging voor het Rondetafelgesprek 'Arbeidsparticipatie van vrouwen' naar aanleiding van het McKinsey rapport 'Het potentieel pakken: de waarde van meer gelijkheid tussen mannen en vrouwen op de Nederlandse arbeidsmarkt' en de kabinetsreactie op dit rapport. Graag richten wij ons tot u namens werkende ouders en de kinderen. Uw vragen zijn relevant en zijn aan de bijna 2,6 miljoen keukentafels elke dag orde van de dag. Wat ons betreft zijn er verschillende oorzaken en ook verschillende oplossingen die wij graag met u doornemen.

Schooltijden, werktijden en crechetijden, het systeem werkt niet meer

Twee zomers geleden hebben wij bijgehouden wat de maatschappelijke invloed is van 6 weken zomervakantie. Van een daling in kwaliteit in de wijkzorg (alle wijkverpleegkundigen zijn per slot van rekening gebonden aan schoolvakanties) tot minder files en chaos op Schiphol, omdat wij nog steeds werken met 6 weken zomervakantie. Terwijl we eigenlijk niet meer weten waarom die er exact zijn, tenzij het is om kinderen op het land te laten werken.

Of wat te denken van schooldeuren die om half negen open gaan, tussen de middag de kinderen voor de lunch naar huis sturen en om 15 uur weer de deuren sluiten, waarna kinderen met busjes van links naar rechts worden gereden. Dat terwijl ouders van half negen tot 17 op hun werk worden verwacht. We leven in een andere tijd, maar de tijden en oplossingen die we hanteren zijn van een eeuw geleden. Er moeten op dit gebied op korte termijn aanpassingen komen, niet pas in 2032.

Je salarisstrookje naar de kinderopvang brengen

Als wij aan ouders vragen hoe zij de prijs van de kinderopvang ervaren, dan is de reactie: 'Duur, ik kan mijn gehele salaris zo overmaken naar de kinderopvang. Waarom zou ik dan werken?' Als je dan aangeeft dat het een investering is in de toekomst, in jezelf en je carrière, dan snappen ze de logica, maar blijft er aan het einde van de maand nog steeds niets over en zeker in een periode met jonge kinderen en hoge kosten.

Het kabinet heeft afgelopen jaar geïnvesteerd in de kinderopvangtoeslag, echter zijn tegelijkertijd de prijzen van kinderopvangorganisaties gestegen, waardoor ouders in veel gevallen geconfronteerd worden met hogere kosten boven de maximum uurprijs. Kinderopvang is in de ogen van ouders duur en de waarde van de kinderopvang wordt helaas onderschat. Bovendien heerst er nog steeds een algemene mening dat kinderopvang 'zelig' is voor kinderen.

Zijn of haar salaris

Op de vraag waarom er gekozen is voor haar om minder te werken is het antwoord: 'Hij verdiende meer.' Of: 'Hij had meer carrièrekansen.' De loonkloof tussen vrouwen en mannen is vandaag de dag nog steeds te groot. Onvoorstelbaar groot. Hoe leg je dit uit aan een jongen en een meisje van 14, die nu hun vakkenpakket kiezen? 'Sorry, jullie gaan straks allebei een studie volgen en dezelfde baan krijgen, maar hij gaat gewoonweg meer verdienen.'

Wij nemen elkaar de maat

Iedere dag weer nemen wij elkaar de maat, op het schoolplein, bij een babyborrel, aan de werkgeverstafel. Simpel voorbeeld duidt het helaas het mooiste als de vrouw aangeeft zwanger te zijn: 'En hoeveel dagen ga je werken als de baby er is?' Mocht haar antwoord nu meer dan 3 dagen betreffen, dan start de discussie en wordt de meetalt erbij gepakt: 'Je wilt toch geen kinderen om ze vaker ergens anders onder te brengen dan ze zelf te zien!' 'Wat voor een moeder ben jij?!'. Het is helaas orde van de dag en als deze vraag nu ook aan mannen gesteld zou worden, gaan we werken aan gelijkheid, maar helaas is dit niet het geval. Dus willen wij iets bereiken op het gebied van gelijkheid, dan zullen we aan deze mentale verandering moeten werken en een ieder speelt hierbij een rol, werkgevers, ouders, overheid, de maatschappij.

Nederlandse ouders hebben het niet over de rolverdeling

Aan de Nederlandse keukentafel wordt te weinig gesproken over wie gaat er wat doen na de bevalling. Wie gaat er naar het consultatiebureau? Wie haalt de kinderen op als er luizen zijn? Het is al heel snel de vrouw die naar huis snelt. Werkgevers in de zorg, het onderwijs en kinderopvang herkennen dit maar al te goed en vragen zich af of de partner niet een keer naar huis kan. Het gesprek aan die keukentafel is cruciaal voor een betere rolverdeling tussen man en vrouw. Hierbij willen we wel benadrukken dat het niet aan de overheid is om invulling aan dit gesprek te geven. Wij pleiten voor keuzevrijheid, maar wel voor het voeren van het gesprek tussen partners hoe deze ook wordt ingevuld.

Brede blik

De uitdagingen van ouders beperken zich niet tot het arbeidsvoorwaarden of de sluitingstijden van de kinderopvang. Het is de woensdagmiddag rennend van piano naar het sportveld. Het zijn de 25 vakantiedagen versus de 12 weken schoolvakantie. Het zijn de opa's en oma's die langer doorwerken en daardoor niet kunnen oppassen. Het is de sociale druk op elkaar. Arbeid speelt hier een cruciale rol in, maar de uitdagingen zijn breder en niet los van elkaar te zien. Het gaat ook om andere gebieden zoals onderwijs, kinderopvang, jeugdgezondheid en sport.

Wij pleiten ervoor om met een bredere blik naar de uitdagingen van ouders te kijken. Wij zouden graag een breed onderzoek onder ouders doen en een breed maatschappelijk debat voeren over deze uitdagingen, waarbij iedereen een rol speelt in de oplossingen.

Met vriendelijke groet,

Marjet Winsemius
Directeur Stichting Voor Werkende Ouders

Voor een toelichting op onze brief staan wij u graag te woord op:
mwinsemius@voorwerkendeouders.nl
06-46004437